

ĢENERĀLADVOKĀTA JANA MAZAKA [JÁN MAZÁK]

VIEDOKLIS,

sniegts 2010. gada 7. jūnijā¹

I — Ievads

teksta neatbilstību Francijas Republikas Konstitūcijai, jo tas ir pretrunā Eiropas Savienības tiesībām.

1. Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par LESD 67. un 267. panta interpretāciju. Pirmais jautājums, kuru ir uzdevusi *Cour de cassation* [Kasācijas tiesa] (Francija), ir par Francijas 2009. gada 10. decembra Pamatlikuma Nr. 2009-1523 par Francijas Republikas Konstitūcijas 61.-1. panta piemērošanu interpretāciju, ar kuru minētā 61.-1. panta piemērošanai ir ieviests “prioritārs jautājums par atbilstību Konstitūcijai”. Šis jaunais mehānisms ir radies, veicot konstitucionālo reformu, kura stājās spēkā 2010. gada 1. martā un ar kuru tika izveidota tiesību normu atbilstības Konstitūcijai *a posteriori* pārbaude. *Cour de cassation* lūdz Tiesai precizēt, vai LESD 267. pantam ir pretrunā 1958. gada 7. novembra Rikojuma Nr. 58-1067 par Pamatlikumu par *Conseil constitutionnel*, kurš ir grozīts ar Francijas Pamatlikuma Nr. 2009-1523 (turpmāk tekstā — “Rikojums Nr. 58-1067”), 23.-2. un 23.-5. pants, ar kuru valsts tiesām ir noteikts pienākums prioritārā kārtībā lemt par tām uzdotā jautājuma par atbilstību Konstitūcijai nodošanu *Conseil constitutionnel* [Konstitucionālajai padomei] tiktāl, ciktāl šis jautājums attiecas uz valsts tiesību

2. Otrais uzdots jautājums ir par Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtais daļas, ar kuru norādītām policijas iestādēm ir atļauts pārbaudīt ikvienas personas identitāti teritorijā starp Francijas sauszemes robežu ar līgumslēdzējām valstīm Konvencijā, ar ko īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām (OV 2000, L 239, 19. lpp.), kas parakstīta Šengenā 1990. gada 19. jūnijā (turpmāk tekstā — “Šengenā 1990. gada 19. jūnijā parakstītā konvencija”), un līniju, kura atrodas 20 kilometru attālumā no šīs robežas, atbilstību LESD 67. pantam, kurā ir noteikts, ka netiek veikta personu kontrole pie iekšējām robežām.

1 — Oriģinālvaloda — franču.

II — Atbilstošās tiesību normas

A — Savienības tiesības

3. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Regulas (EK) Nr. 562/2006, ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (OV L 105, 1. lpp.), 20. pantu:

“Iekšējās robežas var šķērsot jebkurā vietā, un personām — neatkarīgi no viņu valstspiederības — nepiemēro robežpārbaudes.”

4. Šīs regulas 21. pantā ar nosaukumu “Pārbaudes iekšzemē” ir noteikts:

“Robežkontroles atcelšana pie iekšējām robežām neietekmē:

a) policijas pilnvaras, ko īsteno kompetentas dalībvalstu iestādes saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, ja vien pilnvaru īstenošana iedarbības ziņā nav

līdzvērtīga robežpārbaudēm; tas attiecas arī uz pierobežas teritorijām. Policijas pilnvaru īstenošanu pirmā teikuma nozīmē jo īpaši nedrīkst uzskatīt par līdzvērtīgu robežpārbaudēm, ja policijas veiktie pasākumi:

i) par mērķi neizvirza robežkontroli;

ii) balstās uz vispārēju policijas informāciju un pieredzi attiecībā uz iespējamiem sabiedriskās drošības apdraudējumiem un konkrēti ir paredzēti pārrobežu noziedzības apkarošanai;

iii) ir izstrādāti un veikti tā, ka tie noteikti atšķiras no sistemātiskajām personu pārbaudēm pie ārējām robežām;

iv) tiek veikti izlases kārtībā;

b) personu drošības pārbaudes ostās un lidostās, ko veic kompetentas iestādes saskaņā ar katras dalībvalsts tiesību aktiem, kā arī ostu, lidostu un pārvadātāju veiktas drošības pārbaudes, ja tās veic arī personām, kas ceļo pa dalībvalsts teritoriju;

- c) iespēju dalībvalstīm tiesību aktos paredzēt pienākumu, ka personai ir jābūt personas dokumentiem vai tie jānēsā līdzī; uz patvērumu (*Ceseda*), kas nosaka, ka līdzās identitātes pārbaudei vai pēc tās pārbaudes personām, kurām ir citas valsts pilsonība, pēc policijas pārstāvju vai to uzraudzībā esošu pārstāvju vai to vietnieku pieprasījuma jāuzrāda dokumenti, kas atļauj ceļot vai uzturēties Francijas teritorijā².”
- d) trešo valstu valstspiederīgo pienākumu saskaņā ar Šengenas konvencijas 22. pantu ziņot par atrašanos attiecīgā dalībvalstī.”

5. Šīs regulas 37. pantā ar nosaukumu “Procedūra, kā dalībvalstis paziņo informāciju” ir noteikts:

B — Valsts tiesības

“[Vēlākais] līdz 2006. gada 26. oktobrim dalībvalstis paziņo Komisijai savus noteikumus, kas attiecas uz 21. panta c) un d) punktu [..].

7. Francijas Republikas Konstitūcijas 61.-1. pantā ir noteikts:

Dalībvalstu paziņoto informāciju publicē *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C* sērijā.”

6. Piemērojot Regulas Nr. 562/2006 37. pantu, Francijas Republika attiecībā uz šīs regulas 21. panta c) punktā noteikto pienākumu par personas dokumentu esamību vai to nēsāšanu līdzī paziņoja šādu tekstu:

“Ja tiesvedības procesa laikā tiek norādīts, ka tiesību norma apdraud Konstitūcijā garantētās tiesības un brīvības, *Conseil constitutionnel* var uzdot šo jautājumu prejudiciālā nolēmuma kārtībā *Conseil d'État* [Valsts padomei] vai *Cour de cassation*, kura par to lemj noteiktajā termiņā.

“Francijas tiesību aktos šis pienākums ir paredzēts L.611-1. pantā Likumā par ārvalstnieku iecelšanu un uzturēšanos un tiesībām

2 — Paziņojumi saskaņā ar Regulas Nr. 562/2006 37. pantu — Dalībvalstu tiesības savos tiesību aktos paredzēt, ka personām ir jābūt klāt personu apliecinošiem dokumentiem saskaņā ar 21. panta c) punktu (2008/C 18/03) (OV 2008, C 18, 15. lpp.).

Šī panta piemērošanas nosacījumi ir noteikti pamatlikumā.”

8. Francijas Republikas Konstitūcijas 62. pantā ir noteikts:

“Tiesību norma, kura, pamatojoties uz 61. pantu, ir atzīta par neatbilstošu konstitūcijai, nevar tikt nedz izsludināta, nedz piemērota.

Tiesību norma, kura, pamatojoties uz 61.-1. pantu, ir atzīta par neatbilstošu konstitūcijai, tiek atcelta, sākot no datuma, kurā ir publicēts *Conseil constitutionnel* nolēmums, vai vēlāka šajā nolēmumā noteikta datuma. *Conseil constitutionnel* paredz nosacījumus un ierobežojumus, ar kādiem var tikt pārskatītas tiesību normas radītās sekas.

Conseil constitutionnel nolēmumus nevar pārsūdzēt. Tie ir saistoši valsts varai un visām administratīvajām un tiesu iestādēm.”

9. Francijas Republikas Konstitūcijas 88.-1. pantā ir noteikts:

“Republika piedalās Eiropas Savienībā, kas izveidota no valstīm, kuras ir brīvi izvēlējušās kopīgi īstenot savas atsevišķas kompetences saskaņā ar Līgumu par Eiropas Savienību un Līgumu par Eiropas Savienības darbību, kuri izriet no 2007. gada 13. decembrī Lisabonā parakstītā līguma.”

10. Pamatlikuma Nr. 2009-1523 1. pantā ir noteikts:

“Pēc 1958. gada 7. novembra Rīkojuma Nr. 58-1067 par Pamatlikumu par Konstitucionālo padomi II sadaļas II nodaļas tiek ieviesta IIa nodaļa šādā redakcijā:

IIa nodaļa

Par atbilstības konstitūcijai prioritāro jautājumu

1. daļa

Piemērojamās tiesību normas tiesās, kuras vēršas *Conseil d'État* vai *Cour de cassation*

23.-1. pants — Tiesās, kuras vēršas *Conseil d'État* vai *Cour de cassation*, pamats par to, ka tiesību norma apdraud Konstitūcijā garantētās tiesības un brīvības, ir jāiesniedz rakstveidā, to norādot atsevišķi un pamatojot, pretējā gadījumā šis pamats tiks atzīts par nepieņemamu. Šādu pamatu pirmo reizi var izvirzīt apelācijas sūdzībā. Tiesa to nevar izvirzīt pēc savas ierosmes. [..]

23.-2. pants – Tiesa, izdodot motivētu nolēmumu, nekavējoties lemj par atbilstības konstitūcijai prioritārā jautājuma nodošanu *Conseil d'État* vai *Cour de cassation*. Šī nodošana tiek veikta, ja tiek izpildīti šādi nosacījumi:

1) apstrīdētā tiesību norma ir piemērojama strīdā vai tiesvedībā, vai rada pamatu procesuālām darbībām;

Lēmums par jautājuma nodošanu *Conseil d'État* vai *Cour de cassation* tiek nosūtīts astoņas dienas pēc tā pasludināšanas, pievienojot procesuālos rakstus vai lietas dalībnieku prasījumus. To nevar pārsūdzēt. Atteikumu nodot jautājumu var apstrīdēt vienīgi gadījumā, ja tiek apstrīdēts nolēmums saistībā ar visu strīdu vai daļu no tā.

[..]

2) šo tiesību normu *Conseil constitutionnel* sava nolēmuma pamatojuma un rezolutīvā daļā vēl nav atzinusi par atbilstošu Konstitūcijai, izņemot, ja ir notikusi apstākļu maiņa;

2. daļa

Piemērojamās tiesību normas *Conseil d'État* un *Cour de cassation*

3) jautājumam ir būtiska nozīme.

Tiesai, ja tai tiek iesniegti pamati, ar kuriem tiek apstrīdēta tiesību normas atbilstība, pirmkārt, Konstitūcijā garantētām tiesībām un brīvībām un, otrkārt, Francijas starptautiskajām saistībām, katrā ziņā prioritārā kārtībā ir jālemj par jautājuma par atbilstību konstitūcijai nodošanu *Conseil d'Etat* vai *Cour de cassation*.

23.-4. pants — Trīs mēnešu laikā, skaitot no 23.-2. pantā vai 23.-1. panta pēdējā daļā paredzētā [jautājuma] nodošanas saņemšanas, *Conseil d'État* vai *Cour de cassation* lemj par prioritārā jautājuma par atbilstību konstitūcijai nosūtīšanu *Conseil constitutionnel*. Šī nosūtīšana tiek veikta, ja ir izpildīti 23.-2. panta 1. un 2. punktā minētie nosacījumi un [tiesību] jautājums ir jauns vai tam ir būtiska nozīme.

23.-5. pants — Pamats par to, ka tiesību norma apdraud Konstitūcijā garantētās tiesības un brīvības, var tikt izvirzīts, tostarp pirmo reizi kasācijas tiesvedībā, tiesvedībā *Conseil d'État* vai *Cour de cassation*. Pamats ir jānorāda atsevišķā un pamatotā procesuālajā rakstā, pretējā gadījumā tas nav pieņemams. Tiesa to nevar izvirzīt pēc savas ierosmes.

Conseil d'État vai *Cour de cassation*, ja tām tiek iesniegti pamati, ar kuriem tiek apstrīdēta tiesību normas atbilstība, pirmkārt, Konstitūcijā garantētām tiesībām un brīvībām un, otrkārt, Francijas starptautiskajām saistībām, katrā ziņā prioritārā kārtībā ir jālemj par jautājuma par atbilstību konstitūcijai nodošanu *Conseil constitutionnel*.

Conseil d'État vai *Cour de cassation* rīcībā ir trīs mēneši, sākot no pamata iesniegšanas, sava nolēmuma pasludināšanai. Prioritārais jautājums par atbilstību konstitūcijai tiek nodots *Conseil constitutionnel*, ja ir izpildīti 23.-2. panta 1. un 2. punktā minētie nosacījumi un [tiesību] jautājums ir jauns vai tam ir būtiska nozīme.

Ja jautājums tiek nodots *Conseil constitutionnel*, *Conseil d'État* vai *Cour de cassation* aptur tiesvedību līdz brīdim, kad *Conseil constitutionnel* būs pieņēmusi lēmumu.

[..]

11. *Ceseda* L.611.-1. pantā ir noteikts:

“Papildus jebkāda veida identitātes pārbaudei personām, kurām ir ārvalsts pilsonība, pēc ikvienas policijas virsnieka pieprasījuma un pēc policijas amatpersonu un policijas amatpersonu vietnieku, kuri ir minēti Kriminālprocesa kodeksa 20. pantā un 21. panta 1. punktā un kuri darbojas pēc policijas virsnieka pavēles un tā pakļautībā, ir jābūt spējīgām uzrādīt dokumentus, uz kuru pamata šīs personas var pārvietoties vai uzturēties Francijā.

Arī identitātes pārbaudes laikā, kura tiek veikta, piemērojot Kriminālprocesa kodeksa 78.-1., 78.-2. un 78.-2.-1. pantu, personām, kurām ir ārvalsts pilsonība, var likt uzrādīt iepriekšējā daļā norādītos dokumentus.”

12. Saskaņā ar Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-1. pantu:

“Šajā nodaļā paredzēto noteikumu piemērošana ir pakļauta 12. un 13. pantā norādīto tiesu varas iestāžu kontrolei.

Ikvienai personai, kura atrodas valsts teritorijā, ir jāpiekrīt pakļauties identitātes kontrolei, kura tiek veikta nākamajos pantos norādītajos apstākļos un kuru veic norādītās policijas iestādes.”

13. Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta pirmajā līdz trešajā daļā ir paredzēts:

“Policijas virsnieki un 20. panta un 21.-1. pantā norādītās policijas amatpersonas un policijas amatpersonu vietnieki, kuri darbojas pēc policijas virsnieka pavēles un to pakļautībā, var lūgt ikvienai personai, lai tā, izmantojot jebkādu līdzekļu, pierādītu savu identitāti, ja pastāv viens vai vairāki ticami iemesli, ka šo personu var turēt aizdomās par to, ka:

- viņa ir izdarījusi vai mēģinājusi veikt nelikumīgas darbības;
- viņa gatavojas izdarīt noziedzīgu nodarījumu vai likumpārkāpumu;
- viņa var sniegt informāciju, kas ir noderīga, veicot izmeklēšanu noziedzīga nodarījuma vai likumpārkāpuma gadījumā;
- viņa atrodas tiesu iestādes izsludinātā meklēšanā.

Pēc [Francijas] Republikas prokurora rakstveida pieprasījuma šajā pieprasījumā norādītu nelikumību izmeklēšanas un iztiesāšanas nolūkiem ikvienas personas identitāte var arī tikt pārbaudīta, ievērojot šos pašus noteikumus,

šīs amatpersonas norādītajās vietās un norādītajā laikposmā. Fakts, ka identitātes pārbaudes rezultātā tiek atklātas nelikumības, kuras nav minētas [Francijas] Republikas prokurora pieprasījumā, nav uzskatāms par šo izmeklēšanas procedūru spēkā neesamības pamatu.

Ikvienas personas identitāte, neatkarīgi no šīs personas uzvedības, var tikt kontrolēta, ievērojot pirmajā daļā paredzētos noteikumus, arī, lai novērstu sabiedriskās kārtības apdraudējumu, īpaši apdraudējumu personu vai mantas drošībai.”

14. Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtajā daļā ir noteikts:

“Teritorijā starp Francijas sauszemes robežu ar valstīm, kuras ir dalībnieces konvencijā, kura tika parakstīta Šengenā 1990. gada 19. jūnijā, un līniju, kura atrodas 20 kilometru attālumā no robežas, kā arī sabiedrībai pieejamā ostu, lidostu, kā arī dzelzceļa staciju vai tādu autoostu teritorijā, kuras ir atvērtas starptautiskai satiksmei un tiek noteiktas ar [ministrijas] lēmumu, ievērojot pirmajā daļā paredzētos noteikumus, var tikt pārbaudīta arī visu personu identitāte, lai pārliecinātos, vai tiek ievēroti likumā paredzētie dokumentu glabāšanas, nēsāšanas un uzrādīšanas pienākumi. Ja šī pārbaude notiek starptautiskas satiksmes vilcienā, pārbaude var tikt veikta maršruta daļā starp robežu un pirmo pieturu, kura atrodas 20 kilometru attālumā no robežas. Tomēr dzelzceļa līnijās, kurās notiek starptautiskā satiksme un kurās ir īpaši

noteikumi transporta pakalpojumiem, pārbaude var notikt arī starp šo pieturu un pieturu, kura atrodas nākamo 50 kilometru robežās. Šīs līnijas un šīs pieturas tiek noteiktas ar ministrijas lēmumu. Ja ir tāda autoceļa daļa, kura sākas šīs [panta] daļas pirmajā teikumā minētajā teritorijā, un pirmā autoceļa nodevas iekasēšanas vieta atrodas 20 kilometru līnijas ietvaros, pārbaude turklāt var notikt līdz šai pirmajai autoceļa nodevas iekasēšanas vietai stāvvietu laukumos, kā arī šajā autoceļa nodevas iekasēšanas vietā un ar to saistītos stāvvietu laukumos. Autoceļa nodevas iekasēšanas vietas, uz kurām attiecas šī tiesību norma, tiek noteiktas ar [ministrijas] lēmumu. Fakts, ka identitātes pārbaudes laikā tiek atklātas nelikumības, kas nav saistītas ar iepriekš minēto pienākumu neievērošanu, nav uzskatāms par šo izmeklēšanas procedūru spēkā neesamības pamatu.”

par viņu aizturēšanu telpās, kuras nav penitenciāro iestāžu pārziņā.

16. Gan A. Melki, gan S. Abdeli izmeklēšanas tiesnesim, pie kura prefekts vērsās, lūdzot pagarināt šo aizturēšanas termiņu, iesniedza procesuālu rakstu, uzdodot prioritāru jautājumu par atbilstību konstitūcijai. Katrs no viņiem norādīja, ka Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtdaļa apdraud Francijas Republikas Konstitūcijā garantētās tiesības un brīvības. 2010. gada 25. martā izmeklēšanas tiesnesis izdeva divus rīkojumu par šāda jautājuma nodošanu *Cour de cassation*:

“Vai Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta [ceturtda]ļa apdraud Francijas Republikas Konstitūcijā garantētās tiesības un brīvības?”

III — Faktiskie apstākļi

15. A. Melki [A. Melki] un S. Abdeli [S. Abdeli], abi Alžīrijas pilsoņi, kuri Francijā atrodas nelegāli, piemērojot Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu, tika pakļauti policijas pārbaudei teritorijā starp Francijas un Beļģijas sauszemes robežu un līniju, kas atrodas 20 kilometru attālumā no tās. 2010. gada 23. martā Francijas Republikas *préfet du Nord* [Ziemeļu prefekts] attiecīgi A. Melki un S. Abdeli paziņoja lēmumu par nogādāšanu atpakaļ līdz robežai un lēmumu

17. Izmeklēšanas tiesnesis arī izdeva rīkojumu par 15 dienām pagarināt A. Melki un S. Abdeli aizturēšanas termiņu.

18. Kā norāda iesniedzējtiesa, A. Melki un S. Abdeli, lai pamatotu, ka Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtdaļa ir pretrunā Francijas Republikas Konstitūcijai, atsauca uz tās 88.-1. pantu. Viņi norāda,

ka saistībām, kuras izriet no Lisabonas līguma, tostarp saistībām, kuras attiecas uz personu brīvu pārvietošanos, ir konstitucionāla vērtība, ņemot vērā minētās Konstitūcijas 88.-1. pantu, un ka Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtdaļa, saskaņā ar kuru ir atļauta pārbaude uz Francijas robežām ar dalībvalstīm, ir pretrunā LESD 67. pantā norādītajam personu brīvas pārvietošanās principam, kurā ir paredzēts, ka Eiropas Savienība nodrošina to, ka netiek veikta personu kontrole pie iekšējām robežām.

IV — Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

19. Lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniedzējtiesa, pirmkārt, norāda, ka no Rikojuma Nr. 58-1067 23.-2. panta izriet, ka tiesas, kuras izskata lietu pēc būtības, nevar lemt par tiesību normas atbilstību starptautiskai konvencijai³, pirms nav nodots jautājums par atbilstību konstitūcijai. Turklāt saskaņā ar Francijas Republikas Konstitūcijas 62. pantu *Conseil constitutionnel* nolēmumus nevarot pārsūdzēt un tie esot saistoši valsts varai un visām administratīvajām un tiesu iestādēm. *Cour de cassation* norāda, ka no tā izriet, ka tiesām, kuras izskata lietu pēc būtības, saskaņā ar Pamatlikumu Nr. 2009-1523 ir liegta iespēja uzdot prejudiciālu jautājumu Tiesai, pirms nav nodots jautājums par atbilstību konstitūcijai. Turklāt, ja *Conseil*

constitutionnel nolemj, ka apstrīdētā tiesību norma atbilst Eiropas Savienības tiesībām, tiesas pēc šī nolēmuma nevarot vērsties Tiesā, uzdodot prejudiciālu jautājumu. *Cour de cassation* arī norāda, ka saskaņā ar Rikojuma Nr. 58-1067 23.-5. pantu *Cour de cassation* līdzīgā gadījumā nevarētu nedz iesniegt šādu lūgumu [Tiesā], neraugoties uz LESD 267. panta imperatīviem noteikumiem, nedz lemt par teksta atbilstību Eiropas Savienības tiesībām.

20. Otrkārt, *Cour de cassation* vaicā par Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtdaļas noteikumu atbilstību LESD 67. pantam. Iesniedzējtiesa uzskata, ka LESD 67. pants nepārņem atkāpi no brīvas pārvietošanās principa, kas izriet no Šengenā 1990. gada 19. jūnijā parakstītajā konvencijā ietvertās iebildes saistībā ar sabiedrisko kārtību vai valsts drošību.

21. Šādos apstākļos *Cour de cassation*, ar diviem 2010. gada 16. aprīļa lūgumiem uzdeva Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai Līguma par Eiropas Savienības darbību, kurš ir parakstīts Lisabonā 2007. gada 13. decembrī, 267. pantam ir pretrunā tāds tiesiskais regulējums, kas izriet no [...] Rikojuma

3 — Proti, par tiesību normas atbilstību starptautiskai konvencijai.

Nr. 58-1067 23.-2. panta otrās daļas un 23.-5. panta otrās daļas [..] tiktāl, cik tāl ar to tiesām ir noteikts pienākums prioritārā kārtībā lemt par tām uzdotā jautājuma par atbilstību konstitūcijai nodošanu *Conseil constitutionnel*, cik tāl šis jautājums attiecas uz valsts tiesību teksta neatbilstību Konstitūcijai, jo tas ir pretrunā Eiropas Savienības tiesību noteikumiem?

teritorijā, un pirmā autoceļa nodevas iekasēšanas vieta atrodas 20 kilometru linijas ietvaros, pārbaude turklāt var notikt līdz šai pirmajai autoceļa nodevas iekasēšanas vietai stāvvietu laukumos, kā arī šajā autoceļa nodevas iekasēšanas vietā un ar to saistītos stāvvietu laukumos. Autoceļa nodevas iekasēšanas vietas, uz kurām attiecas šī tiesību norma, tiek noteiktas ar [ministrijas] lēmumu”?

- 2) Vai Līguma par Eiropas Savienības darbību, kurš ir parakstīts Lisabonā 2007. gada 13. decembrī, 67. pantam ir pretrunā tāds tiesiskais regulējums, kas izriet no Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtās daļas, kurā ir noteikts, ka “teritorijā starp Francijas sauszemes robežu ar valstīm, kuras ir dalībnieces konvencijā, kura tika parakstīta Šengenā 1990. gada 19. jūnijā, un līniju, kura atrodas 20 kilometru attālumā no robežas, kā arī sabiedrībai pieejamā ostu, lidostu, kā arī dzelzceļa staciju vai tādu autoostu teritorijā, kuras ir atvērtas starptautiskai satiksmei un tiek noteiktas ar [ministrijas] lēmumu, ievērojot pirmajā daļā paredzētos noteikumus, var tikt pārbaudīta arī visu personu identitāte, lai pārliedzētu dokumentu glabāšanas, nēsāšanas un uzrādīšanas pienākumi. Ja šī pārbaude notiek starptautiskas satiksmes vilcienā, pārbaude var tikt veikta maršruta daļā starp robežu un pirmo pieturu, kura atrodas 20 kilometru attālumā no robežas. Tomēr dzelzceļa līnijās, kurās notiek starptautiskā satiksme un kurās ir īpaši noteikumi transporta pakalpojumiem, pārbaude var notikt arī starp šo pieturu un pieturu, kura atrodas nākamo 50 kilometru robežās. Šīs līnijas un šīs pieturas tiek noteiktas ar ministrijas lēmumu. Ja ir tāda autoceļa daļa, kura sākas šīs [panta] daļas pirmajā teikumā minētajā

22. Ar Tiesas priekšsēdētāja 2010. gada 20. aprīļa rīkojumu lietas C-188/10 un C-189/10 rakstveida, mutvārdu procesā un galīgā sprieduma taisīšanai tika apvienotas.

23. Lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu *Cour de cassation* Tiesai lūdza lemt steigsmas kārtībā.

24. Ar Tiesas priekšsēdētāja 2010. gada 12. maija rīkojumu tika nolemts šīs lietas izskatīt pārrīnātā procedūrā, kura ir paredzēta

Tiesas Statūtu 23.a pantā un Tiesas Reglamenta 104.a panta pirmajā daļā.

A — Par otrā prejudiciālā jautājuma pieņemamību

25. Rakstveida apsvērumus iesniedza A. Melki un S. Abdeli, kā arī Francijas, Beļģijas, Čehijas, Vācijas, Grieķijas, Nīderlandes, Polijas un Slovākijas valdības, kā arī Komisija. Visi, izņemot Slovākijas valdību, sniedza mutvārdu apsvērumus 2010. gada 2. jūnija tiesas sēdē.

V — Par otro prejudiciālo jautājumu

26. Es uzskatu, ka vispirms ir jāizskata otrais uzdots jautājums, jo, manuprāt, atbildi uz pirmo jautājumu var atrast pastāvīgajā Tiesas judikatūrā attiecībā uz šo jomu, savukārt otrais jautājums ir uzskatāms par zināmu novitāti.

27. Francijas valdība apstrīd otra prejudiciālā jautājuma pieņemamību. Francijas valdība šajā sakarā norāda, ka strīds pamata lietā, kura ietvaros izmeklēšanas tiesnesis ir lēmis par Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtais daļas atbilstību Savienības tiesībām, ir beidzies⁴. Tādējādi vienīgā tiesvedība, kas joprojām notiek, izriet no prioritāra jautājuma par atbilstību konstitūcijai nodošanas *Cour de cassation*, lai šī tiesa varētu lemt par iespējamu jautājuma nodošanu *Conseil constitutionnel*. Ar 2010. gada 12. maija Lēmumu Nr. 2010-605 DC *Conseil constitutionnel* apstiprināja savu judikatūru, saskaņā ar kuru pārbaude, vai tiek ievērotas starptautiskās vai Savienības tiesības, nav daļa no atbilstības konstitūcijai pārbaudes un tādējādi neietilpst tās kompetencē. Šādos apstākļos Francijas valdība uzskata, ka jautājumam par to, vai Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtais daļa atbilst LESD 67. pantam, nav nekādas nozīmes tās vienīgās tiesvedības ietvaros, kura joprojām norisinās

4 — Francijas valdība uzskata, ka ieinteresēto personu atpazīšanas process, kuru veic Alžīrijas iestādes un kurš ir nepieciešams, lai istenotu nogādāšanu atpakaļ līdz robežai, nevar tikt istenots, pirms nav pagājis administratīvās aizturēšanas 15 dienu termiņš. Tādēļ 2010. gada 9. aprīlī Nordpadekalē [*Nord-Pas-de-Calais*] reģiona prefekts, Ziemeļu prefekts, nolēma atbrīvot A. Melki un S. Abdeli. No tā izrietot, ka, sākot no šī datuma, A. Melki un S. Abdeli vairs netika piemērots nekāds brīvības atņemšanas pasākums un abi izmeklēšanas tiesneša rīkojumi, kurus A. Melki un S. Abdeli nav apstrīdējuši, arī vairs nav spēkā un ir kļuvuši galīgi.

Cour de cassation. Tādēļ atbilde, kuru Tiesa sniegtu uz *Cour de cassation* otro jautājumu, nebūtu lietderīga. Attiecīgi šis jautājums nesot pieņemams.

28. Jāteic, ka Francijas valdības formulētais iebildums par otrā jautājuma pieņemamību ir pamatots ar Francijas valdības veiktu valsts tiesību interpretāciju, saskaņā ar kuru pārbaude, vai ir ievērotas Savienības tiesības, neietilpst atbilstības konstitūcijai pārbaudē⁵ un tādējādi nav *Conseil constitutionnel* kompetencē. Šajā sakarā Francijas valdība atsaucas uz 2010. gada 12. maija Lēmumu Nr. 2010-605 DC.

29. Ņemot vērā lēmumos uzdot prejudiciālu jautājumu ietvertās norādes uz Rikojuma Nr. 58-1067 23.-2. un 23.-5. pantu, kuros ir norādīti ne tikai pamati tiesību normas atbilstības Francijas Republikas Konstitūcijā garantētām tiesībām un brīvībām apstrīdēšanai, bet arī pamati tiesību normas atbilstības Francijas Republikas starptautiskajām saistībām un attiecīgi Savienības tiesībām apstrīdēšanai, es uzskatu, ka no lietas materiāliem, kuri ir iesniegti Tiesai, skaidri neizriet, ka *Cour de cassation* uzdotajam otrajam prejudiciālajam jautājumam nebūtu nekādas nozīmes tiesvedībā, kura tiek izskatīta minētajā tiesā par

5 — Francijas valdība uzskata, ka atbilstības konvencijai, proti, likuma atbilstības starptautiskai konvencijai, pārbaude ir parasto tiesu uzdevums.

atbilstības konstitūcijai prioritāra jautājuma pieņemamību. Šķiet, ka 2010. gada 12. maija Lēmums Nr. 2010-605 DC ir uzskatāms par dokumentu, ar kuru tiek interpretēts Rikojuma Nr. 58-1067 23.-2. un 23.-5. pants, bet ar minēto lēmumu attiecīgās tiesību normas nav tikušas grozītas.

30. No tā, manuprāt, izriet, ka otrais jautājums ir pieņemams.

B — Par lietas būtību

31. Prasītāji pamata lietā norāda, ka Regulā Nr. 562/2006 nav noteiktas nekādas atšķirības starp dalībvalstu pilsoņiem un tiem trešo valstu pilsoņiem, kuri izmanto brīvību iekļūt un izklūt no Savienības teritorijas. Prasītāji piebilst, ka LESD 67. un 77. pantā nav paredzēta nekāda atkāpe vai izņēmums no minētās brīvības un šajos pantos ir skaidri paredzēta pārbaudes neesamība uz iekšējām robežām, un nekāda veida apstākļi nevar atjaunot iespējami veikt pārbaudi. Prasītāji pamata lietā uzskata, ka pašā Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtajā daļā ir atzīta šī brīvība, jo pārbaudes tiek veiktas, vienīgi lai “pārlicinātos, vai tiek ievēroti likumā

paredzētie dokumentu glabāšanas, nēsāšanas un uzrādīšanas pienākumi". Prasītāji uzskata, ka šī tiesību norma ļauj veikt sistemātiskas identitātes pārbaudes Francijas pierobežas zonā, līdz ar to uz iekšējām robežām Savienības izpratnē. Turklāt arī Francijas tiesas Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. pantu piemēro šādā izpratnē. Prasītāji pamata lietā arī uzskata, ka iespēja veikt pārbaudes uz iekšējām robežām izņēmuma gadījumos, kuri ir skaidri noteikti Regulas Nr. 562/2006 23.-25.pantā, atšķiras no Francijas tiesību normā minētajiem gadījumiem.

tiek veiktas, pamatojoties uz Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu, 20 kilometru zonā no robežas skaidri atšķiras no pārbaudēm uz robežas. Pirmkārt, šo pārbaudzi mērķis esot pārbaudīt personas identitāti, lai vai nu novērstu nelikumību veikšanu vai sabiedriskās kārtības traucējumus, vai lai meklētu nelikumību izdarītājus. Otrkārt, tās esot pamatotas ar vispārēju policijas informāciju un pieredzi, kas esot pierādījusi šajā zonā veiktu pārbaudzi īpašu lietderību. Treškārt, tās tiek izstrādātas un veiktas tādā veidā, kurš skaidri atšķiras no sistemātiskām personu pārbaudēm, kuras tiek veiktas uz ārējām robežām. Francijas valdība norāda, ka šīm pārbaudēm neatbilstot neviena no robežpārbaudes pazīmēm, kurām, kā tas ir norādīts Regulas Nr. 562/2006 7. pantā, ir jābūt nemainīgām, pastāvīgām un sistemātiskām.

32. Francijas valdība norāda, ka attiecīgās tiesību normas, pirmkārt, pamato ievērojama robežu šķērsojošo iedzīvotāju plūsma. Tādējādi, lai nodrošinātu cīņu pret nelegālo imigrāciju, valsts policijas iestādēm esot jābūt iespējai attiecīgajā zonā veikt likumā paredzēto dokumentu glabāšanas pārbaudi. Saskaņā ar *Cedesa* L.611.-1. pantu personām, kurām ir ārvalsts pilsonība, ir jābūt spējīgām uzrādīt dokumentus, uz kuru pamata šīs personas var pārvietoties vai uzturēties Francijā. Otrkārt, attiecīgās tiesību normas pamatojot nepieciešamība cīnīties pret īpašiem noziedzīgu nodarījumu veidiem robežas šķērsošanas zonās un robežas apkārtnē. Francijas valdība uzskata, ka policijas pārbaudes, kuras

33. Vācijas valdība uzskata, ka policijas pārbaudes (nesistemātiskas) pierobežas zonā ir iespējamas, ievērojot Regulas Nr. 562/2006 21. pantā paredzētos nosacījumus. Grieķijas valdība uzskata, ka Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. pantā paredzēto policijas pasākumu mērķis nav pārbaudīt robežas un to rezultātā netiek liegta iekļūšana valstī. Grieķijas valdība uzskata, ka šo pasākumu vienīgais mērķis ir pārbaudīt, ka pārbaudītā persona glabā un var uzrādīt — kas

ir šīs personas pienākums — likumā paredzētās atļaujas un dokumentus savas identitātes pierādīšanai. Grieķijas valdība uzskata, ka šīs pārbaudes nenotiek sistemātiski, bet gan ir atkarīgas no attiecīgo iestāžu rīcības brīvības, kuras šīs pārbaudes “var” noteikt, un tās nav obligātas. Tādējādi šī valdība uzskata, ka šie pasākumi attiecas uz pārbaudēm, kuras tiek izstrādātas un veiktas tādā veidā, kurš skaidri atšķiras no sistemātiskām personu pārbaudēm, kuras tiek veiktas uz ārējām robežām. Visbeidzot, minētos policijas pasākumus pamatojot iespējams apdraudējums sabiedrības drošībai un to mērķis ir tieši cīņa pret pārobežu noziedzību.

34. Slovērijas valdība uzskata, ka sabiedriskās kārtības un valsts drošības iemeslu dēļ dalībvalstīm ir tiesības to teritorijā veikt policijas pārbaudes, ja to mērķis nav pārbaude uz iekšējām robežām, piemēram, nolūkā cīnīties pret noziedzību, kas pārsniedz [valsts] robežas, vai terorismu. Slovērijas valdība arī uzskata, ka arī pilnvaras veikt identitātes pārbaudi dalībvalsts iekšējo robežu ietvaros un tādējādi garantēt, ka tiek ievērots pienākums par vīzas un [uzturēšanās] atļaujas nēsāšanu līdzī vai to iegādāšanos, atbilst Regulas Nr. 562/2006 21. panta c) punktam.

35. Nīderlandes valdība norāda, ka Francijas pārbaudes pierobežas zonā attiecībā uz to mērķi un saturu atšķiras no robežpārbaudes. Robežpārbaudes mērķis esot pārliecināties, ka personām, viņu transportlīdzekļiem un mantām drīkst atļaut ieeļot to dalībvalstu teritorijā, kuras ietilpst Šengenas telpā, vai izceļot no tās. Šī kontrole esot saistīta ar nosacījumiem iekļūšanai tādas dalībvalsts teritorijā, kura ietilpst Šengenas telpā, vai nosacījumiem tās atstāšanai. Minētajā pārbaudē katrā ziņā ietilpstot pārbaude, vai [personas] rīcībā ir derīgs ceļošanas dokuments. Gadījumā, ja runa ir par iekļūšanu teritorijā, var tikt pārbaudīts arī uzturēšanās mērķis un iztikas līdzekļi. Nīderlandes valdība uzskata, ka var tikt arī pārbaudīts, vai atļaujas izsniegšana personas, transportlīdzekļa vai mantas ieeļošanai teritorijā var radīt risku sabiedriskajai kārtībai vai drošībai. Šeit runa esot par jebkāda cita veida pārbaudi, izņemot Francijas veikto pārbaudi pierobežas zonā. Šīs pārbaudes mērķis esot pārbaudīt, vai tiek ievēroti likumā paredzētie dokumentu glabāšanas, nēsāšanas un uzrādīšanas pienākumi, īpaši attiecībā uz personas identitāti apliecinājošiem dokumentiem vai uzturēšanās atļaujām. Šo dokumentu glabāšanas pārbaude attiecībā uz tās saturu ir uzskatāma par cita veida pārbaudi mērķiem, kuri atšķiras no robežpārbaudes mērķiem. Turklāt, kā to saprot Nīderlandes valdība, Francijas pārbaude pierobežas zonā atšķiroties no robežpārbaudes arī ar veidu, kādā tā tiek veikta. Nīderlandes valdība uzskata, ka robežpārbaude tiek veikta sistemātiskā un nepārtrauktā veidā un tā attiecas uz visām personām, kuras šķērso robežu. Beļģijas valdība uzskata, ka LESD 67. pants ir jālasa saistībā ar Šengena 1990. gada 19. jūnijā parakstīto konvenciju, kura ir neatņemama Savienības tiesību sastāvdaļa un kurā valsts iestādēm nav aizliegts veikt identitātes pārbaudi. Tādējādi Beļģijas valdība uzskata, ka Savienības tiesībām nav pretrunā tiesiskais regulējums, kurš izriet no Francijas

Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtais daļas.

kura jau pašā sākumā ir aizliegta ar Regulas Nr. 562/2006 20. pantu⁶.

36. Čehijas valdība uzskata, ka Regulā Nr. 562/2006 noteiktie nosacījumi nepieļauj dalībvalsts policijas iestādēm izrādīt parasti lielāku stingrību, veicot identitātes pārbaudes pierobežas zonā (Šengenas telpas robežu ietvaros), nekā pārējā valsts teritorijā, neatkarīgi no tā, vai šī attieksme izriet no tiesību vai administratīvām normām, iekšējām norādēm vai vienkārši no kompetento iestāžu prakses. Šī valdība uzskata, ka īpašu policijas pilnvaru vai procedūru ieviešana, lai veiktu vispārēju kontroli pierobežas teritorijā bez konkrēta iemesla, kas būtu jāņem vērā, pēc sava rakstura ir pārbaudes uz iekšējām robežām pasākums. Šāds secinājums nekādi neietekmējot iespēju dalībvalstij veikt policijas pārbaudes tās teritorijā, pamatojoties uz vispārēju normu, proti, nepastāvot saiknei ar iekšējām robežām un to šķērsošanu. Komisija neatkarīgi no pārbaudēm, kas ietilpst valsts tiesas kompetencē, uzskata, ka vienīgā personu kategorija, attiecībā uz kurām pastāv lielāka iespēja tapt atklātām, veicot identitātes pārbaudes netālu no robežas, ir tieši tās personas, kuras tikko ir nelikumīgi šķērsojušas robežu. Attiecīgi Komisija uzskata, ka Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtais daļas noteikumi nav uzskatāmi par vienkāršu pārbaudi, vai tiek ievērots pienākums par personas identitāti apliecināšanu dokumentu glabāšanu. Tie turpreti ir jākvalificē kā slēpta robežpārbaude,

37. Lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniedzējtiesa ir skaidri atsaukusies uz LESD 67. panta 2. punktu, kurā ir paredzēts, ka Savienība nodrošina to, ka netiek veikta personu kontrole pie iekšējām robežām. Tādējādi es uzskatu, ka *Cour de cassation* otrā prejudiciālā jautājuma pamatā ir princips, ka Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtais daļas noteikumi varētu tikt uzskatīti par personu kontroli pie iekšējām robežām.

38. Ņemot vērā, ka es uzskatu, ka šis jautājums attiecas vienīgi uz personu veiktu iekšējo robežu šķērsošanu, es neapskatīšu nedz noteikumus, kuri ir piemērojami ārējo robežu pārbaudei, nedz plašo citu pasākumu kopumu, kuri ir ieviesti Savienības ietvaros, lai

6 — Polijas valdība nav iesniegusi apsvērumus par otro jautājumu.

kompensētu dalībvalstu pieprasīto personu kontroles pie iekšējām robežām neveikšanu⁷.

Regulā Nr. 562/2006 tiek ievērotas pamattiesības un principi, kas ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.

39. Pieņemot Regulu Nr. 562/2006, ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām, tika ieviesti pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt, ka personām, kas šķērso iekšējās robežas, neveic nekādu kontroli, un paredzēt noteikumus, kuri ir piemērojami to personu robežkontrolei, kuras šķērso Eiropas Savienības dalībvalstu ārējās robežas⁸. Saskaņā ar tās preambulas divdesmito apsvērumu

40. No Regulas Nr. 562/2006 20. panta izriet, ka iekšējās robežas var šķērsot jebkurā vietā un personām — neatkarīgi no viņu valstspiederības — nepiemēro robežpārbaudes. Lai nodrošinātu, ka netiek veikta personu kontrole pie iekšējām robežām, Regulas Nr. 562/2006 20. pantā principā šādas pārbaudes ir aizliegtas⁹. Saskaņā ar Regulas Nr. 562/2006 2. panta 10. punktu “robežpārbaudes” ir “pārbaudes, ko veic robežšķērsošanas vietās, lai nodrošinātu, ka personām, tostarp viņu transportlīdzekļiem un mantām, drīkst atļaut ieeļot dalībvalstu teritorijā vai izceļot no tās”.

7 — Šajā ziņā cita starpā skat. Padomes 2008. gada 23. jūnija Lēmumu 2008/616/TI par to, kā īstenot Lēmumu 2008/615/TI par pārrobežu sadarbības pastiprināšanu, jo īpaši — apkarojot terorismu un pārrobežu noziedzību (OV L 210, 12. lpp.), Padomes 2004. gada 26. oktobra Regulu (EK) Nr. 2007/2004, ar ko izveido Eiropas Aģentūru operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (OV L 349, 1. lpp.), Padomes 2006. gada 18. decembra Pamatlēmumu 2006/960/TI par Eiropas Savienības dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu informācijas un izlūkdatu apmaiņas vienkāršošanu (OV L 386, 89. lpp.), Padomes 2009. gada 6. aprīļa Lēmumu [2009/371/TI], ar ko izveido Eiropas Policijas biroju (Eiropols) (OV L 121, 37. lpp.), kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1987/2006 par otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmas (SIS II) izveidi, darbību un izmantošanu (OV L 381, 4. lpp.).

8 — Tiesa tās 2009. gada 22. oktobra spriedumā apvienotajās lietās C-261/08 un C-348/08 *Zurita García un Choque Cabrera* (Krājums, I-10143. lpp., 43. punkts) konstatēja, ka EKL 62. panta 1. punkts un 2. punkta a) apakšpunkts (šobrīd skat. LESD 77. panta 2. punkta e) apakšpunktu) ir tiesiskais pamats Padomes darbībai, kura ir vēsta uz pasākumu, lai nodrošinātu jebkādas personu kontroles neesamību, šķērsojot iekšējās robežas, kā arī pasākumu attiecībā uz dalībvalstu ārējo robežu šķērsošanu veikšanu, un šīs normas kā tādas mērķis vai sekas nav nedz piešķirt trešo valstu pilsoņiem tiesības, nedz arī uzlikt dalībvalstīm saistības.

9 — Ja pastāv nopietns apdraudējums valsts politikai vai [iekšējai] drošībai, dalībvalstis, izņēmuma kārtā un ievērojot vairākus stingri noteiktus nosacījumus, var uz laiku atjaunot robežkontroli pie savām iekšējām robežām. Robežkontroles apjoms un ilgums nevar pārsniegt to, kas ir nepieciešams, lai reaģētu uz šo apdraudējumu. Skat. Regulas Nr. 562/2006 23.–31. pantu.

41. No tā izriet, ka robežpārbaucēju mērķis ir vērst uz tiesībām ieceļot dalībvalstu teritorijā vai izceļot no tās¹⁰.

42. Jānorāda, ka šīs pašas regulas 21. pantā ir paredzēts, ka robežkontroles atcelšana pie iekšējām robežām neietekmē noteiktas dalībvalstu pilnvaras. Es tomēr uzskatu, ka jēdzieni, kuri tiek izmantoti šo pilnvaru aprakstam, ir jāinterpretē šauri, ņemot vērā, ka tie ir uzskatāmi par atkāpēm no vispārējā pārbaucēju pie iekšējām robežām atcelšanas principa. Šīs pilnvaras dalībvalstīm ir jāpiemēro, ievērojot labticības principu un atbilstoši šī vispārējā principa mērķim un garam.

43. Tādējādi es uzskatu, ka šīm pilnvarām, kuras ierobežotā veidā ir uzskaitītas Regulas Nr. 562/2006 21. pantā, nevajadzētu apdraudēt pārbaucēju pie iekšējām robežām atcelšanu. Turklāt tas skaidri izriet no Regulas Nr. 562/2006 21. panta a) punkta, kurā ir noteikts, ka robežkontroles atcelšana pie iekšējām robežām neietekmē policijas pilnvaras, ko īsteno kompetentas valsts iestādes saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, turklāt tas attiecas arī uz pierobežas zonām tiktāl, ciktāl

10 — Jāteic, ka saskaņā ar Regulas Nr. 562/2006 preambulas sesto apsvērumu "robežkontrole notiek ne tikai to dalībvalstu interesēs, pie kuru ārējām robežām tās veic, bet arī visu to dalībvalstu interesēs, kuras ir atceļušas iekšējo robežkontroli. Robežkontrolei būtu jāpalīdz apkarot nelikumīgu imigrāciju un cilvēku tirdzniecību un novērst draudus dalībvalstu iekšējai drošībai, valsts politikai, sabiedrības veselības aizsardzībai un starptautiskām attiecībām".

šo pilnvaru īstenošanu nevar uzskatīt par līdzvērtīgu robežpārbaudēm. Šajā pašā tiesību normā ir norādīti četri apstākļi, kādos policijas pilnvaru īstenošanu nevar uzskatīt par līdzvērtīgu robežpārbaucēju veikšanai, pirmkārt, ja policijas veiktie pasākumi par mērķi neizvirza robežkontroli, otrkārt, ja tie balstīti uz vispārēju policijas informāciju un pieredzi attiecībā uz iespējamām sabiedriskās drošības apdraudējumiem un konkrēti ir paredzēti pārrobežu noziedzības apkarošanai, treškārt, ir izstrādāti un veikti tā, ka tie noteikti atšķiras no sistemātiskajām personu pārbaudēm pie ārējām robežām, un, ceturtkārt, tiek veikti izlases kārtībā.

44. No Regulas Nr. 562/2006 21. panta a) punkta redakcijas skaidri neizriet, vai attiecīgie četri apstākļi ir kumulatīvi. Es turklāt uzskatu, ka šie apstākļi, proti, trešais un ceturtais apstākļi, zināmā mērā pārklājas. Manuprāt, šie četri apstākļi ir norādīti vienīgi kā piemērs¹¹, savukārt galvenais jautājums ir tas, vai policijas pasākumu sekas ir līdzvērtīgas

11 — Es uzskatu, ka no formulējuma "jo īpaši" izriet, ka Regulas Nr. 562/2006 21. panta a) punktā minētais saraksts ir sniegts kā piemērs un tas nav ierobežojošs.

robežpārbaudes sekām, — šis jautājums ir jā-
aplūko soli pa solim.

45. Tādējādi attiecīgi apstākļi ir uzskatāmi par faktoriem vai norādēm, kuras var palīdzēt konstatēt, ka policijas pilnvaru īstenošana nav līdzvērtīga robežpārbaudēm, tomēr tam, vai pastāv viens, vai vairāki apstākļi, šajā sakarā ne obligāti ir izšķiroša nozīme. Tādējādi es uzskatu, ka no Regulas Nr. 562/2006 21. panta a) punkta izriet, ka no policijas pilnvaru īstenošanas ir izslēgti tie pasākumi, kuri ir līdzvērtīgi robežpārbaudēm, pat ja konkrētajā gadījumā tie atbilst vienam vai vairākiem no Regulas Nr. 562/2006 21. panta a) punktā norādītajiem apstākļiem¹².

46. Regulas Nr. 562/2006 21. panta c) punktā ir paredzēts, ka pārbaudes uz iekšējām robežām atcelšana neapdraud iespēju dalībvalstij tās valsts tiesībās paredzēt pienākumu, ka personai ir jābūt personas dokumentiem

12 — Piemēram, attiecībā uz aplūkoto trešo un ceturto apstākli, manuprāt, pārbaudu veikšanas intensitāte ir vienīgi indikatīvs faktors. Ir iespējams uzskatīt, ka slēptas robežpārbaudes tiktu veiktas mazāk intensīvi nekā tās robežpārbaudes, kuras ir atļautas saskaņā ar Savienības tiesībām.

un tie ir jānēsā līdz¹³. Es tomēr uzskatu, ka iespējama pārbaude, vai tiek ievērots pienākums, ka ir jābūt personas dokumentiem un tie jānēsā līdz, atkarībā no apstākļiem, var radīt šķērslī vispārējam pārbaudes pie iekšējām robežām atcelšanas principam, ja šīs pārbaudes tiek veiktas sistemātiskā, patvaļīgā vai nevajadzīgi traucējošā veidā¹⁴.

47. No lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka prasītājiem pamata lietā piemērotā policijas pārbaude saskaņā ar Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu tika veikta teritorijā starp Francijas sauszemes robežu ar Beļģiju un līniju, kura atrodas 20 kilometru attālumā no tās. Neatkarīgi no pārbaudes, kas ir jāveic valsts tiesai, šķiet, ka attiecīgās pārbaudes nav veiktas nedz robežpārejas punktā, nedz arī pie robežas. Es uzskatu — to turklāt atbalsta Komisija —, ka, lai garantētu Regulas Nr. 562/2006 20. panta lietderīgu iedarbību un neraugoties uz zināmām neskaidribām šīs regulas 2. panta 10. punkta redakcijā¹⁵, robežpārbaudēm nav

13 — Pēc analogijas skat. 2005. gada 17. februāra spriedumu lietā C-215/03 *Oulane* (Krājums, I-1215. lpp., 34. punkts). Šajā spriedumā Tiesa nosprieda, ka "Kopienu tiesības neaizliedz dalībvalstij pārbaudīt, vai tiek ievērots pienākums vienmēr uzrādīt personu apliecinājošu dokumentu, bet ar nosacījumu, ka tas pats pienākums tiek paredzēts arī saviem pilsoņiem attiecībā uz to personu apliecinājošu dokumentu".

14 — Pēc analogijas skat. 1989. gada 27. aprīļa spriedumu lietā 321/87 Komisija/Beļģija (*Recueil*, 1997. lpp., 15. punkts).

15 — Skat. arī Regulas Nr. 562/2006 2. panta 9. punktu, kurā "robežkontrolē" tiek definēta kā "darbības, ko saskaņā ar šo regulu veic pie robežas, reaģējot vienīgi uz nodomu šķērsot robežu vai robežas šķērsošanas aktu, neatkarīgi no visiem citiem apsvērumiem, un tā ietver robežpārbaudes un robežuzraudzību".

noteikti jānotiek ģeogrāfiskā teritorijā, kas atbilst robežai, lai tās tiktu uzskatītas par personu pārbaudi pie iekšējām robežām. Manuprāt, lai pārbaudītu, vai ar šīm pārbaudēm netiek pārkāpts Regulas Nr. 562/2006 20. pants, ir jāpārbauda to mērķis un/vai noteikumi, un/vai sekas atkarībā no attiecīgā gadījuma īpašajiem apstākļiem¹⁶.

48. Personu kontroles pie iekšējām robežām neveikšana tiktu apdraudēta, ja dalībvalstis to teritoriju iekšienē, tālu no robežas, varētu īstenot slēptas robežpārbaudes.

49. Lai pārbaudītu Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturrtās daļas apmēru un neatkarīgi no pārbaudes, kas ir jāveic valsts tiesai, šis noteikums ir jāsalīdzina ar citiem 78.-2. panta noteikumiem, kuros ir paredzēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem Francijas policijas iestādes var veikt identitātes pārbaudi.

50. Saskaņā ar Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta pirmo daļu Francijas policijas iestādes var lūgt ikvienai personai pierādīt savu identitāti, ja ir viens vai vairāki ticami iemesli, ka šo personu var turēt aizdomās par to, ka viņa ir izdarījusi vai mēģinājusi veikt nelikumīgas darbības, viņa gatavojas izdarīt noziedzīgu nodarījumu vai likumpārkāpumu, ka viņa var sniegt informāciju, kas ir noderīga, veicot izmeklēšanu noziedzīga nodarījuma vai likumpārkāpuma gadījumā, vai ka viņa atrodas tiesu iestādes izsludinātā meklēšanā. Piemērojot Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta otro daļu, ikvienas personas identitāte var tikt pārbaudīta, ievērojot noteikumus, kādi ir norādīti Francijas Republikas prokurora rakstveida pieprasījumā, nolūkā veikt tajā norādīto pārkāpumu izmeklēšanu. Saskaņā ar Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta trešo daļu ikvienas personas identitāte var arī tikt kontrolēta, ievērojot šī 78.-2. panta pirmajā daļā paredzētos noteikumus, lai novērstu sabiedriskās kārtības apdraudējumu¹⁷.

51. Šķiet, ka Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturrtā daļa būtiski atšķiras no citiem šajā pantā paredzētiem noteikumiem. Pirmkārt, Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturrtā daļa tiek piemērota īpaši, iepriekš ar likumu ierobežotai

17 — Manuprāt, pārējiem Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta noteikumiem — piektā un sestā daļa — attiecībā uz Gvadelupu, [Francū] Gviānu, Majoti, Senmartēnu un Senbertelemi, šajā gadījumā nav nozīmes, ņemot vērā, ka Francijas aizjūras departamenti, kopienas un teritorijas neietilpst Šengenas brivas pārvietošanās telpā.

16 — Šajā ziņā skat. arī Regulas Nr. 562/2006 21. panta a) punktu.

Francijas valsts teritorijas ģeogrāfiskajai zonai un, otrkārt, ikvienas personas identitāte var tikt pārbaudīta, ievērojot paredzētos noteikumus, lai pārbaudītu, vai tiek ievēroti likumā paredzētie dokumentu glabāšanas, nēsāšanas un uzrādīšanas pienākumi. Tādējādi šīs tiesību normas mērķis ir tikt *neierobežoti* piemērotai ikvienai personai, kura atrodas norādītajā zonā¹⁸.

52. No tā izriet, ka ar Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu nenoliedzami ir ieviesta atsevišķa, stingrāka sistēma identitātes pārbaudēm pierobežas zonā nekā pārbaudēm pārējā Francijas teritorijā.

18 — Ari Francijas valdība savos apsvērumos ir atsaukusies uz *Cedesa* L.611.-1. pantu. Jānorāda, ka šai tiesību normai šajā gadījumā nav nozīmes, ņemot vērā, ka no lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu skaidri izriet, ka prasītajiem pamata lietā tika piemērota pārbaude, piemērojot Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu. Katrā ziņā neatkarīgi no pārbaudes, kas ir jāveic valsts tiesai, tāpat šķiet, ka parasti uzturēšanās atļauju pārbaudes, piemērojot *Ceseda* L.611.-1. pantu, tiek piemērotas visā Francijas teritorijā un tās ir jāpamato ar ļoti stingriem kritērijiem attiecībā uz norādīto personu kā personu, kurām ir ārvalsts pilsonība, statusu. Tomēr, ņemot vērā, ka *Cedesa* L.611.-1. panta ir paredzēts, ka personām, kurām ir ārvalsts pilsonība, ir pienākums uzrādīt dokumentus, uz kuru pamata šīs personas var pārvietoties vai uzturēties Francijā, arī pamatojoties uz identitātes pārbaudi, kura tiek veikta, piemērojot Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-1., 78.-2. un 78.-2.-1. pantu, neatkarīgi no pārbaudes, kas ir jāveic valsts tiesai, šķiet, ka minēto L.611.-1. pantu faktiski attiecīgajā ģeogrāfiskajā zonā varētu piemērot stingrāk, ņemot vērā tā saistību ar Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu. Tomēr Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2.-1. pantam, kurā ir paredzēts, ka policijas iestādēm, pamatojoties uz Republikas prokurora pieprasījumu, ir pilnvaras iekļūt vietās, kuras tiek izmantotas profesionāliem nolūkiem, šajā gadījumā nav nozīmes. Katrā ziņā šķiet, ka šī tiesību norma ir piemērojama visā Francijas teritorijā.

53. Francijas valdība Tiesai skaidroja, ka pārbaudu, kuras tiek veiktas, piemērojot Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu, mērķis ir pārbaudīt personas identitāti vai nu lai novērstu pārkāpumu vai sabiedriskās kārtības traucējumu izdarīšanu, vai lai atrastu pārkāpumu izdarītājus. Es tomēr uzskatu, ka šo novērojumu neapstiprina Tiesai iesniegtie dokumenti. Neatkarīgi no iesniedzējtiesas veiktās pārbaudes pirmajās trīs Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta daļās ir norādīts tieši uz identitātes pārbaudi šiem nolūkiem¹⁹. Turpretī identitātes pārbaudes, kuras tiek veiktas, piemērojot Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu, ir saistītas vienīgi ar attiecīgās personas ģeogrāfisko atrašanās vietu, proti, teritoriju līdz pat 20 kilometru attālumā no robežas.

54. Ņemot vērā attiecīgo identitātes pārbaudu piemērojamību, faktu, ka šīs pārbaudes ir pielāgotas, lai tiktu piemērotas katrai personai, kura atrodas norādītajā ģeogrāfiskajā teritorijā, un to, ka nav pamatota izskaidrojuma to mērķim, es uzskatu, ka tās ir uzskatāmas

19 — Tas nenozīmē, ka to identitātes pārbaudu rezultātā, kuras tiek veiktas, piemērojot Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturto daļu, noteiktos gadījumos nevar tikt atklāti vai novērsti pārkāpumi, tomēr, neatkarīgi no valsts tiesas veiktās pārbaudes, šķiet, ka ir citas minētā kodeksa tiesību normas, ar kurām tiek risinātas tieši šīs problēmas.

par pārbaudēm saistībā ar robežšķērsošanu, uz kurām neattiecas dalībvalstu prerogatīvas, piemērojot Regulas Nr. 562/2006 21. pantu. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, es uzskatu, ka attiecīgās identitātes pārbaudes ir uzskatāmas par slēptām robežpārbaudēm, kuras ir aizliegtas ar Regulas Nr. 562/2006 20. pantu un uz kurām neattiecas šīs regulas 21. pantā paredzētie šaurie ierobežojumi.

Ja ir tāda autoceļa daļa, kura sākas šīs [panta] daļas pirmajā teikumā minētajā teritorijā, un pirmā autoceļa nodevas iekasēšanas vieta atrodas 20 kilometru līnijas ietvaros, pārbaude turklāt var notikt līdz šai pirmajai autoceļa nodevas iekasēšanas vietai stāvvietu laukumos, kā arī šajā autoceļa nodevas iekasēšanas vietā un ar to saistītos stāvvietu laukumos. Autoceļa nodevas iekasēšanas vietas, uz kurām attiecas šī tiesību norma, tiek noteiktas ar [ministrijas] lēmumu”.

55. Attiecīgi es uzskatu, ka LESD 67. pantam un Regulas Nr. 562/2006 20. un 21. pantam ir pretrunā tiesiskais regulējums, kurš izriet no Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtais daļas, kurā ir paredzēts, ka “teritorijā starp Francijas sauszemes robežu ar valstīm, kuras ir dalībnieces konvencijā, kura tika parakstīta Šengenā 1990. gada 19. jūnijā, un līniju, kura atrodas 20 kilometru attālumā no robežas, kā arī sabiedrībai pieejamā ostu, lidostu, kā arī dzelzceļa staciju vai tādu autoostu teritorijā, kuras ir atvērtas starptautiskai satiksmei un tiek noteiktas ar [ministrijas] lēmumu, ievērojot pirmajā daļā paredzētos noteikumus, var tikt pārbaudīta visu personu identitāte arī, lai pārliecinātos, vai tiek ievēroti likumā paredzētie dokumentu turēšanas, nēsāšanas un uzrādīšanas pienākumi. Ja šī pārbaude notiek starptautiskās satiksmes vilcienā, pārbaude var tikt veikta maršruta daļā starp robežu un pirmo pieturu, kura atrodas 20 kilometru attālumā no robežas. Tomēr dzelzceļa līnijās, kurās notiek starptautiskā satiksme un kurās ir īpaši noteikumi transporta pakalpojumiem, pārbaude var notikt arī starp šo pieturu un pieturu, kura atrodas nākamo 50 kilometru robežās. Šīs līnijas un pieturas tiek noteiktas ar ministrijas lēmumu.

VI — Par pirmo prejudiciālo jautājumu

56. Uzdotot pirmo jautājumu, kurš attiecas uz LESD 267. panta interpretāciju, *Cour de cassation* lūdz Tiesai precizēt, vai šai tiesību normai ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurš izriet no pamatlikuma par Francijas Republikas Konstitūcijas 61.-1. panta piemērošanu, tiktāl, ciktāl šajā tiesiskajā regulējumā ir noteikts pienākums tiesām prioritāri lemt par tām uzdotā jautājuma par atbilstību konstitūcijai nodošanu *Conseil constitutionnel*, ciktāl šis jautājums izriet no valsts tiesību teksta neatbilstības konstitūcijai dēļ tā neatbilstības Savienības tiesību normām. *Cour de cassation* it īpaši vaicā, vai procesuālie noteikumi, kuri ir ieviesti, pirmkārt, ar Rikojuma Nr. 58-1067 23.-2. pantu

un ar kuriem ir noteikts, ka tiesai, ja tai ir jāizskata pamati, ar kuriem tiek apstrīdēta tiesību normas atbilstība, pirmkārt, minētajā konstitūcijā garantētām tiesībām un brīvībām un, otrkārt, Francijas Republikas starptautiskajām saistībām, prioritāri ir jālemj par jautājuma par atbilstību konstitūcijai nosūtīšanu *Conseil d'État* vai *Cour de cassation*, kurām ir jālemj par vēršanos *Conseil constitutionnel*, un, otrkārt, ar šī rīkojuma 23.-5. pantu, kurā ir noteikts, ka *Conseil d'État* vai *Cour de cassation*, ja tām ir jāizskata šie pamati, prioritāri lemj par jautājuma par atbilstību konstitūcijai nosūtīšanu *Conseil constitutionnel*, apdraud Francijas tiesu LESD 267. pantā paredzēto brīvību uzdot prejudiciālos jautājumus Tiesai. Es šajā sakarā uzskatu, ka pirmā prejudiciālā jautājuma ietvaros ir jāizvērtē arī Francijas Republikas Konstitūcijas 62. pants, uz kuru *Cour de cassation* atsaucas savos lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu, un kurā ir paredzēts, ka *Conseil constitutionnel* nolēmumus nevar pārsūdzēt.

57. Es uzskatu, ka, uzdodot pirmo jautājumu, *Cour de cassation* vēlas noskaidrot, vai ar valsts tiesībām var tikt ierobežota valsts tiesas brīvība iesniegt Tiesai lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, piemērojot LESD 267. pantu.

A — *Par pirmā prejudiciālā jautājuma pieņemamību*

58. Francijas valdība apstrīd pirmā prejudiciālā jautājuma pieņemamību. Tā šajā ziņā norāda, ka šī jautājuma pamatā ir acīmredzami kļūdaina valsts tiesību interpretācija, līdz ar to tam ir tīri hipotētisks raksturs. Komisija, lai gan neapstrīd pirmā prejudiciālā jautājuma pieņemamību, pauž šaubas par lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu izklāstīto valsts tiesisko regulējumu. Komisija uzskata, ka Francijas *Conseil constitutionnel* veiktās atbilstības konstitūcijai pārbaudes apmērs skaidri neattiecas uz iesniedzējtiesas sniegtajām norādēm.

59. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesai lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu ietvaros nav jālemj nedz par valsts tiesību normu interpretāciju, nedz arī jāspriež par to, vai iesniedzējtiesas veiktā šo normu interpretācija ir pareiza. Faktiski Tiesai saskaņā ar kompetences sadalījumu starp to un valsts tiesām ir jāņem vērā faktiskais un tiesiskais konteksts, kādā ir pieņemti iesniedzējtiesas uzdotie prejudiciālie jautājumi²⁰.

20 — Šajā ziņā skat. 2008. gada 14. februāra spriedumu lietā C-244/06 *Dynamic Medien* (Krājums, I-505. lpp., 19. punkts un tajā minētā judikatūra).

60. No lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka to pamatā ir premisa, saskaņā ar kuru Francijas tiesībās, īpaši ar Rikojuma Nr. 58-1067 23.-2. un 23.-5. pantu, kā arī Francijas Republikas Konstitūcijas 62. pantu, tiek ierobežota valsts tiesu brīvība, tostarp iesniedzējtiesas brīvība vērsties Tiesā, piemērojot LESD 267. pantu, un lemt par valsts tiesību normas atbilstību Savienības tiesībām. Manuprāt, ņemot vērā, ka pamata prāvas ir balstītas uz valsts tiesību atbilstību Savienības tiesībām²¹, nešķiet, ka pirmajam prejudiciālajam jautājumam nebūtu nozīmes pamata lietu izskatīšanā.

61. Ņemot vērā iepriekš minēto, pirmais prejudiciālais jautājums ir jāatzīst par pieņemamu.

B — Par lietas būtību

62. Vispirms jāteic, ka Tiesai jau ir bijusi iespēja lemt par strīdiem, kur ar valsts tiesību

normām tika ierobežota iespēja valsts tiesai uzdot Tiesai prejudiciālo jautājumu, piemērojot LESD 267. pantu²². Šīs jomas spriedumos Tiesa sistemātiski ir lēmusi, nosakot visplašākās iespējas valsts tiesām uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību spēkā esamību un interpretāciju. Tādējādi, atbildot uz pirmo uzdoto jautājumu, es atgādināšu iedibināto standarta Tiesas judikatūru šajā jomā. Es turklāt uzskatu, ka atbildi uz pirmo jautājumu nevajadzētu ietekmēt faktam, ka attiecīgā pamatlikuma mērķis, šķiet, ir piešķirt indivīdiem papildu procesuālo aizsardzību, piemērojot valsts tiesības.

63. Saskaņā ar LES 19. panta 3. punkta b) apakšpunktu un LESD 267. pantu Tiesa pēc dalībvalstu tiesu pieprasījuma sniedz prejudiciālus nolēmumus par Savienības tiesību aktu interpretāciju vai Savienības iestāžu pieņemto aktu spēkā esamību²³.

64. Pilnvaru, kuras Tiesai ir piešķirtas saskaņā ar LESD 267. pantu, galvenais mērķis ir nodrošināt, lai valsts tiesas Savienības tiesības

22 — Iepriekš — EK līguma 234. pants un EEK līguma 177. pants.

23 — Ņemot vērā, ka šajā gadījumā netiek aplūkota Savienības iestāžu pieņemto tiesību aktu spēkā esamība, es savas pārdomas šajā viedokli koncentrēju uz Savienības tiesību interpretāciju, piemērojot LESD 267. pantu.

21 — Skat. iepriekš 18. punktu.

piemērotu vienveidīgi. Šo mērķi īsteno Tiesa un valsts tiesas, veicot sadarbību²⁴ un pamatojoties uz savstarpēju uzticību un tiesu dialogu. Ar LES 19. pantu un LESD 267. pantu ieviestā prejudiciālā nolēmuma procedūra ir procesuāls instruments, kuram ir ļoti svarīga nozīme nodrošinot Savienības tiesību vienveidīgu piemērošanu un ievērošanu visās 27 dalībvalstu tiesās.

65. No LESD 267. panta redakcijas skaidri izriet, ka Tiesas kompetence ir ļoti plaša un ka Tiesa, darbojoties sadarbības ietvaros, principā nevar atzīt par nepieņemamiem valsts tiesu uzdotos jautājumus par līgumu interpretāciju vai par Savienības iestāžu tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju.

66. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju

attiecas atbilstības pieņēmums. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas iesniegto lūgumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata lietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie un juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem²⁵. Turklāt no LESD 267. panta izriet, ka valsts tiesas drīkst vērsties Tiesā vienīgi tad, ja tās izskata strīdu un tām ir lūgts taisīt spriedumu procedūrā, kuras noslēgumā paredzēts pieņemt tiesas nolēmumu²⁶. Tikai valsts tiesām, kurās ir ierosināta tiesvedība un kurām ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā katras lietas īpatnības, ir jānovērtē gan tas, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums tām ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstība²⁷. Tādējādi, ja uzdotie jautājumi ir saistīti ar Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu²⁸.

24 — Pēc analogijas skat. 2009. gada 5. marta spriedumu lietā C-350/07 *Kattner Stahlbau* (Krājums, I-1513. lpp., 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 — Skat. it īpaši 2008. gada 22. decembra spriedumu lietā C-333/07 *Régie Networks* (Krājums, I-10807. lpp., 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 — Skat. 1980. gada 18. jūnija rikojumu lietā 138/80 *Borker* (*Recueil*, 1975. lpp., 4. punkts), 1986. gada 5. marta rikojumu lietā 318/85 *Greis Unterweger* (*Recueil*, 955. lpp., 4. punkts), 1995. gada 19. oktobra spriedumu lietā C-111/94 *Job Centre* (*Recueil*, I-3361. lpp., 9. punkts) un 2001. gada 14. jūnija spriedumu lietā C-178/99 *Salzmann* (*Recueil*, I-4421. lpp., 14. punkts).

27 — 1983. gada 28. aprīļa spriedums lietā 170/82 *Les Fils d'Henri Ramel* (*Recueil*, 1319. lpp., 8. punkts).

28 — Šajā ziņā skat. it īpaši 2001. gada 13. marta spriedumu lietā C-379/98 *PreussenElektra* (*Recueil*, I-2099. lpp., 38. punkts) un 2010. gada 26. janvāra spriedumu lietā C-118/08 *Transportes Urbanos y Servicios Generales* (Krājums, I-635. lpp., 25. punkts).

67. Valsts tiesas, kuru spriedumi ir pārsūdzami tiesā saskaņā ar iekšējām tiesībām, atbilstoši LESD 267. panta otrajai daļai var brīvi izvērtēt, vai vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt interpretāciju prejudiciāla nolēmuma veidā, ja tām rodas jautājums par Savienības tiesībām, savukārt valsts tiesām, par kuru nolēmumiem nevar celt prasību tiesā saskaņā ar valsts tiesībām, tiklīdz tām rodas jautājums par Savienības tiesībām, saskaņā ar LESD 267. panta trešo daļu ir pienākums vērsties Tiesā²⁹.

68. Šajā sakarā no sprieduma lietā *Cilfit* u.c.³⁰ skaidri izriet, ka valsts tiesām, par kuru nolēmumiem nevar celt prasību tiesā saskaņā ar valsts tiesībām, tiklīdz tām rodas jautājums par Savienības tiesībām, ir jāpilda pienākums vērsties Tiesā, ja vien tās nekonstatē, ka uzdotie jautājumi nav atbilstīgi vai ka Tiesa jau ir interpretējusi attiecīgās Kopienas tiesību normas, vai ka Savienības tiesību pareiza

piemērošana ir tik acīmredzama, ka nerodas nekādas pamatotas šaubas³¹.

69. Tiesa savā spriedumā lietā *Rheinmühlen-Düsseldorf*³² noteica, ka valsts tiesām ir visplašākās tiesības vērsties Tiesā, ja tās uzskata, ka tajās izskatāmā lieta rada jautājumus par Savienības tiesību noteikumu interpretāciju vai to spēkā esamības vērtējumu, kam vajadzīgs lēmums par tiem³³. Turklāt Tiesa nosprieda, ka valsts tiesas tiesības uzdot jautājumu Tiesai principā nedrīkst tikt atņemtas ar noteikumu valsts tiesībās, ar kuru ir noteikts, ka tiesai ir saistoši augstākas tiesas

29 — Skat. it īpaši 2005. gada 15. septembra spriedumu lietā C-495/03 *Intermodal Transports* (Krājums, I-8151. lpp., 31. un 33. punkts).

30 — 1982. gada 6. oktobra spriedums lietā 283/81 (*Recueil*, 3415. lpp., 21. punkts).

31 — Tomēr no iepriekš minētā sprieduma lietā *Cilfit* u.c. izriet, ka valsts tiesas, kuras lēmumus nevar pārsūdzēt saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tiesības neuzdot Tiesai visus Savienības tiesību interpretācijas jautājumus, kuri tai rodas, ir jāizvērtē, cita starpā pamatojoties uz attiecīgo Savienības tiesību normu dažādajām valodu versijām. Nemat vērā, ka pašlaik Savienībā ir 23 oficiālās darba valodas un ka katra valodas versija ir autentiska, nešķiet ticams, ka valsts tiesa faktiski varētu izmantot šo iespēju (šīs iespējas ir ārkārtīgi ierobežotas).

32 — 1974. gada 16. janvāra spriedums lietā 166/73 (*Recueil*, 33. lpp., 3. punkts).

33 — Skat. arī 2008. gada 16. decembra spriedumu lietā C-210/06 *Cartesio* (Krājums, I-9641. lpp., 88. punkts).

veikti juridiski vērtējumi³⁴. Šajā sakarā Tiesa savā spriedumā apvienotajās lietās *ERG* u.c.³⁵ noteica, ka zemākas instances tiesai jābūt iespējai brīvi uzdot Tiesai to interesējošos jautājumus, ja tā uzskata, ka juridiskais vērtējums, ko veikusi augstākas instances tiesa, varētu tai likt pasludināt Savienības tiesībām neatbilstošu spriedumu.

70. Spriedumā lietā *Kücükdeveci*³⁶ Tiesa nesen uzsvēra LESD 267. panta otrās daļas fa-

kultatīvo raksturu un, manuprāt, dalībvalstu rīcības brīvību, piemērojot šo tiesību normu. Šajā lietā tika uzdots jautājums, vai valsts tiesai būtu jāuzdod Tiesai prejudiciālais jautājums par Savienības tiesību interpretāciju pirms tādas valsts tiesību normas nepiemērošanas, kuru tā uzskata par pretēju šīm tiesībām, ja saskaņā ar valsts tiesībām iesniedzējtiesa nevar nepiemērot valsts tiesību normu, ja pirms tam *Bundesverfassungsgericht* (Federālā konstitucionālā tiesa, Vācija) to nav atzinusi par nekonstitucionālu. Tiesa atzina, ka valsts tiesai, kura izskata strīdu starp indivīdiem, ir jānodrošina Savienības tiesību ievērošanu, nepieciešamības gadījumā nepiemērojot nevienu pretrunā esošu valsts tiesiskā regulējuma tiesību normu, neatkarīgi no tā, vai tiesa ir izmantojusi tai LESD 267. panta otrajā daļā norādītajos gadījumos paredzēto rīcības brīvību uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu par Savienības tiesību interpretāciju³⁷.

34 — Tiesa savā iepriekš minētajā spriedumā lietā *Rheinmühlen-Düsseldorf* arī noteica, ka pretēji būtu tad, ja tiesas uzdotie jautājumi būtu identiski jautājumiem, kurus uzdeva augstākās instances tiesa. Jāteic, ka 1974. gada 12. februāra spriedumā lietā 146/73 *Rheinmühlen-Düsseldorf* (*Recueil*, 139. lpp., 3. punkts) Tiesa noteica, ka attiecībā uz tiesu, kuras lēmumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem var pārsūdzēt, LESD 267. pants neaizliedz, ka uz šādas tiesas, kura vērsās Tiesā prejudiciālā kārtībā, lēmumiem vēl arvien attiecas valsts tiesībās paredzētie parastie tiesību aizsardzības līdzekļi (skat. arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Cartesio*, 89. punkts). Tādējādi rodas jautājums, vai un cik tālu valsts tiesību aizsardzības līdzekļi var ierobežot valsts tiesas pilnvaras vērsties Tiesā, piemērojot LESD 267. pantu. Tiesa savā iepriekš minētajā 1974. gada 12. februāra spriedumā lietā *Rheinmühlen-Düsseldorf* uzsvēra, ka, neraugoties uz valsts tiesību aizsardzības līdzekļu esamību, tai ir jāievēro lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, kuram ir jābūt spēkā, ja tiesa to nav atsaukusi (skat. arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Cartesio*, 92.–97. punkts). No Tiesas judikatūras šajā jomā izriet, ka, lai arī tiek atzīts, ka valsts tiesības ir tiesību aizsardzības līdzekļi, ja lieta tiek izskatīta valsts tiesā, valsts tiesībās tomēr nedrīkst ierobežot šīs tiesas autonomo kompetenci vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu jautājumu. Šādos apstākļos Tiesai ir jāņem vērā iesniedzējtiesas lēmums, kuram jābūt spēkā, ja vien to izdevusi tiesa rīkojumu nav atsaukusi vai grozījusi, tā kā tikai šī tiesa var lemt par šādu atsaukumu vai grozījumu. Attiecībā uz lietu, kurā Tiesa noraidīja savu kompetenci pieņemt nolēmumu lietā, jo strīds vairs netika izskatīts iesniedzējtiesā, skat. 2009. gada 24. marta rīkojumu lietā C-525/06 *Nationale Loterij* (Krājums, I-2197. lpp., 8.–11. punkts). Jāteic, ka šajā pedējā minētajā lietā iesniedzējtiesa nebija atsaukusi lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

35 — 2010. gada 9. marta spriedums apvienotajās lietās C-379/08 un C-380/08 (Krājums, I-2007. lpp., 26. punkts).

36 — 2010. gada 19. janvāra spriedums lietā C-555/07 (Krājums, I-365. lpp.).

37 — Minētā sprieduma 55. punktā Tiesa nosprieda, ka "šādas vērsšanās Tiesā fakultatīvais raksturs nav atkarīgs no kārtības, kas valsts tiesībās ir noteikta valsts tiesai tādas valsts tiesību normas nepiemērošanai, kuru tā uzskata par neatbilstošu Konstitūcijai".

71. Turklāt spriedumā lietā *Mecanarte*³⁸ Tiesa nosprieda, ka ar LESD 267. pantu ieviestās sistēmas lietderīgā iedarbība pieprasot, lai valsts tiesām būtu visplašākās tiesības vērsties Tiesā. Tiesa šajā spriedumā nosprieda, ka lietā, kura turklāt, manuprāt, ir samērā līdzīga šai lietai, valsts tiesai, kura izskata strīdu par Savienības tiesību piemērošanu un kura konstatē, ka valsts tiesību norma ir nekonstitucionāla, netiek liegtas LESD 267. pantā paredzētās tiesības vai atņemts pienākums uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai spēkā esamību, jo šis konstatējums ir noteikti jāskata konstitucionālajā tiesā³⁹. Turklāt attiecībā uz jautājumu, vai valsts tiesa var neuzdot prejudiciālo jautājumu, jo valsts tiesību sistēmā ir ieviesti pasākumi, lai atļidzinātu valsts tiesību normas trūkumus, Tiesa nosprieda, ka valsts tiesas rīcības brīvība LESD 267. panta otrās daļas izpratnē attiecas arī uz jautājumu, kurā procesa stadijā tai būtu jāuzdod prejudiciālais jautājums Tiesai. No tā izriet, ka fakts, ka Savienības tiesību pārkāpumu var atļidzināt valsts tiesību sistēmas ietvaros, nekādā veidā nepārkāpj valsts tiesai piešķirto rīcības brīvību LESD 267. panta otrās daļas izpratnē.

72. Tādējādi es uzskatu, ka no Tiesas pastāvēgās judikatūras skaidri izriet, ka tiktu apdraudēta Savienības tiesību lietderīgā iedarbība, ja obligātā prasība par vērsanos konstitucionālā tiesā varētu ierobežot vai atņemt autonomo kompetenci, kura saskaņā ar LESD 267. panta otro daļu ir piešķirta visām valsts tiesām lietās, kuras tā izskata, uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai spēkā esamību.

38 — 1991. gada 27. jūnija spriedums lietā C-348/89 (*Recueil*, I-3277. lpp., 44. punkts).

39 — Skat. minētā sprieduma 45.–49. punktu. Šajā lietā *Tribunal Fiscal Aduaneiro do Porto* [Porto Muitas nodokļu tiesa] (Portugāle), pirmkārt, vaicā, vai tā ir pilnvarota uzdot prejudiciālu jautājumu, ja tā konstatē attiecīgo valsts tiesību normu nekonstitucionalitāti, ņemot vērā, ka saskaņā ar Portugāles Republikas Konstitūcijas 280. panta 3. punktu konstatējums par valsts tiesību normas nekonstitucionalitāti ir jāizskata Portugāles Konstitucionālajā tiesā un tādējādi tikai šī tiesa varot būt pilnvarota uzdot prejudiciālu jautājumu šādās lietās, un, otrkārt, vai lūgums sniegt prejudiciālu jautājumu šajā gadījumā nav lieks, jo valsts tiesību normas trūkumi var tikt atļidzināti valsts tiesību sistēmas ietvaros. Skat. arī 1997. gada 10. jūlija spriedumu lietā C-261/95 *Palmasani* (*Recueil*, I-4025. lpp., 16.–21. punkts).

73. Turklāt, ja valsts tiesībās tiek ierobežota vai atņemta valsts tiesu rīcības brīvība uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus, piemērojot LESD 267. pantu, es uzskatu, ka ir jāpiemēro pārākuma princips, kurš ir Savienības tiesību stūrakmens. Šis princips vēl nesēn tika atgādināts deklarācijās, kuras tika pievienotas starpvaldību konferences, kura pieņēma

2007. gada 13. decembrī parakstīto Lisabonas līgumu⁴⁰.

atceltas likumdošanā vai izmantojot kādu citu konstitūcijā paredzētu metodi⁴¹.

74. Saskaņā ar iedibināto judikatūru valsts tiesai, kurai ir pienākums savas kompetences ietvaros piemērot Savienības tiesību normas, ir arī pienākums nodrošināt šo normu pilnīgu efektivitāti, pēc savas iniciatīvas vajadzības gadījumā nepiemērojot tām pretrunā esošas, pat vēlāk pieņemtas valsts tiesību normas, bez pienākuma lūgt vai sagaidīt, kad tās tiks

75. Es uzskatu, ka LESD 267. pants ir neatņemama dalībvalstu tiesību sistēmu sastāvdaļa, jo šim pantam ir augstāks spēks gadījumā, ja valsts tiesības tam ir pretrunā. Ikviens tiesa var un tai vajag pilnībā piemērot LESD 267. pantu un kolīziju gadījumā starp šo pantu un valsts tiesību normu tiesām nepieciešamības gadījumā pēc savas iniciatīvas minētā tiesību norma lietā, kuru tās izskata, ir jāatstāj bez piemērošanas.

40 — 17. deklarācijā par tiesību aktu pārākumu ir noteikts: "Konference atgādina, ka saskaņā ar iedibināto Eiropas Savienības Tiesas judikatūru Līgumiem un tiesību aktiem, ko Savienība ir pieņēmusi, pamatojoties uz Līgumiem, ir augstāks spēks nekā dalībvalstu tiesību aktiem, ievērojot nosacījumus, kuri noteikti ar attiecīgo judikatūru. Turklāt Konference ir nolēmusi šim noteikuma aktam pievienot Padomes Juridiskā dienesta atzinumu par EK tiesību aktu augstāku spēku tādā redakcijā, kā tas iekļauts dokumentā 11197/07 (JUR 260): "Padomes Juridiskā dienesta 2007. gada 22. jūnija atzinums No Eiropas Kopienu Tiesas judikatūras izriet, ka EK tiesību aktu augstāks spēks ir Kopienas tiesību pamatprincips. Tiesa uzskata, ka šis princips pieder pie Eiropas Kopienas īpašajam iezīmēm. Tad, kad pieņēma pirmo šis iedibinātās judikatūras spriedumu (*Costa/ENEL*, 1964. gada 15. jūlijs, Lieta 6/64 (I)), Līgumā tiesību aktu augstāks spēks nebija minēts. Tagad vēl arvien ir tāpat. Apstākļi, ka princips par tiesību aktu augstāku spēku nebūs minēts jaunajā Līgumā, nekādi negroza šā principa esamību un Eiropas Kopienu Tiesas pastāvošo judikatūru. (1) "Tādējādi [...] tiesības, kas izriet no līguma — neatkarīga tiesību avota —, to īpašo un oriģinālo iezīmju dēļ nevarētu atcelt ar attiecīgas valsts tiesību aktu noteikumiem, lai kā tie būtu formulēti, neatņemot tām Kopienas tiesību iezīmes un neliekot apšaubīt pašu Kopienas juridisko pamatu.""

76. Jāuzsver arī, ka papildus tam, ka valsts tiesām, piemērojot LESD 267. panta otro daļu

41 — Šajā ziņā skat. 1978. gada 9. marta spriedumu lietā 106/77 *Simmenthal* (*Recueil*, 629. lpp., 24. punkts), 1992. gada 4. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-13/91 un C-113/91 *Debus* (*Recueil*, I-3617. lpp., 32. punkts), 2007. gada 18. jūlija spriedumu lietā C-119/05 *Lucchini* (Krājums, I-6199. lpp., 61. punkts), kā arī 2009. gada 27. oktobra spriedumu lietā C-115/08 *ČEZ* (Krājums, I-10265. lpp., 138. punkts). Skat. arī 2009. gada 19. novembra spriedumu lietā C-314/08 *Filipiak* (Krājums, I-11049. lpp., 84. punkts), kurā Tiesa nosprieda, ka fakts, ka konstitucionālā tiesa (šajā gadījumā *Trybunał Konstytucyjny* — Polijas Konstitucionālā tiesa) pārcēla dienu, kurā apstrīdētās tiesību normas zaudēs savu saistošo spēku, nerada šķērslī tam, lai iesniedzējtiesa atbilstoši Savienības tiesību pārākuma principam šīs tiesību normas nepiemērotu tai izskatīšanai nodotā strīda ietvaros, ja tā uzskata, ka tās ir pretrunā Savienības tiesībām.

lietās, kuras tās izskata, ir rīcības brīvība attiecībā uz prejudiciālā jautājuma uzdošanu Tiesai un ka šīs pilnvaras nevar tikt ierobežotas vai atceltas ar valsts pasākumiem, spriedums, kuru prejudiciālā kārtā ir pasludinājis Tiesa, šīm tiesām ir saistošs nolēmuma pieņemšanai pamata lietā⁴². Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Simmenthal* Tiesa nosprieda, ka prejudiciālā nolēmuma procedūras lietderīgā iedarbība tiks vājināta, ja valsts tiesa tiktu kavēta nekavējoties piemērot Savienības tiesības atbilstoši Tiesas nolēmumam vai judikatūrai. Attiecīgi es uzskatu, ka gadījumā, ja ir kolīzija starp Tiesas nolēmumu prejudiciālā nolēmuma procesā un valsts tiesas nolēmumu, tostarp konstitucionālās tiesas nolēmumu, Savienības tiesību pārākuma princips valsts tiesai nosaka pienākumu piemērot

Tiesas nolēmumu un nepiemērot tam pretrunā esošu valsts tiesas nolēmumu⁴³.

42 — Šajā ziņā skat. it īpaši 1977. gada 3. februāra spriedumu lietā 52/76 *Benedetti* (*Recueil*, 163. lpp., 26. punkts) un 2000. gada 14. decembra spriedumu lietā C-446/98 *Fazenda Pública* (*Recueil*, I-11435. lpp., 49. punkts), kā arī 1986. gada 5. marta rīkojumu lietā 69/85 *Wiinsche* (*Recueil*, 947. lpp., 13. punkts). Skat. arī ģenerāladvokāta Džeikobsa [*Jacobs*] secinājumu lietā C-195/98 *Österreichischer Gewerkschaftsbund* (2000. gada 30. novembra spriedums, *Recueil*, I-10497. lpp.) 64. punktu. Secinājumos lietā C-42/07 *Liga Portuguesa de Futebol Profissional un Bwin International* (2009. gada 8. septembra spriedums, Krājums, I-10497. lpp.) ģenerālvokāts Bots [*Bot*] atzina, ka Savienības tiesību vienveidīga interpretācija var tikt nodrošināta vienīgi tad, ja Tiesas spriedumi ir saistoši valsts tiesām. Šis saistošais raksturs izriet arī no valsts tiesu pienākuma nodrošināt Savienības tiesību efektīvu piemērošanu (204. un 205. punkts).

77. Ņemot vērā iesniedzējtiesas iesniegtās atbilstošās valsts tiesību normas, it īpaši noteikumus par prioritāro jautājumu par atbilstību konstitūcijai, es uzskatu, ka LESD 267. pantam ir pretrunā tāds tiesiskais regulējums, kas izriet no Rīkojuma Nr. 58-1067 23.-2. panta otrās daļas un 23.-5. panta otrās daļas, tiktāl, ciktāl ar to tiesām ir noteikts pienākums prioritārā kārtībā lemt par tām uzdotā jautājuma par atbilstību konstitūcijai nodošanu *Conseil constitutionnel*, ciktāl šis jautājums attiecas uz valsts tiesību teksta neatbilstību Francijas Republikas Konstitūcijai, jo tas ir pretrunā Eiropas Savienības tiesību noteikumiem.

43 — Pēc analogijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Filipiak*.

VII — Secinājumi

78. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz *Cour de cassation* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem sniegt šādu atbildi:

- 1) LESD 67. pantam un Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Regulas (EK) Nr. 562/2006, ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss), 20. un 21. pantam ir pretrunā tiesiskais regulējums, kurš izriet no Francijas Kriminālprocesa kodeksa 78.-2. panta ceturtās daļas, kurā ir paredzēts, ka “teritorijā starp Francijas sauszemes robežu ar valstīm, kuras ir dalībnieces konvencijā, kura tika parakstīta Šengēnā 1990. gada 19. jūnijā, un līniju, kura atrodas 20 kilometru attālumā no robežas, kā arī sabiedrībai pieejamā ostu, lidostu, kā arī dzelzceļa staciju vai tādu autoostu teritorijā, kuras ir atvērtas starptautiskai satiksmei un tiek noteiktas ar [ministrijas] lēmumu, ievērojot pirmajā daļā paredzētos noteikumus, var tikt pārbaudīta visu personu identitāte arī, lai pārlicinātos, vai tiek ievēroti likumā paredzētie dokumentu turēšanas, nēsāšanas un uzrādīšanas pienākumi. Ja šī pārbaude notiek starptautiskās satiksmes vilcienā, pārbaude var tikt veikta maršruta daļā starp robežu un pirmo pieturu, kura atrodas 20 kilometru attālumā no robežas. Tomēr dzelzceļa līnijās, kurās notiek starptautiskā satiksme un kurās ir īpaši noteikumi transporta pakalpojumiem, pārbaude var notikt arī starp šo pieturu un pieturu, kura atrodas nākamo 50 kilometru robežās. Šīs līnijas un pieturas tiek noteiktas ar ministrijas lēmumu. Ja ir tāda autoceļa daļa, kura sākas šīs [panta] daļas pirmajā teikumā minētajā teritorijā, un pirmā autoceļa nodevas iekasēšanas vieta atrodas 20 kilometru līnijas ietvaros, pārbaude turklāt var notikt līdz šai pirmajai autoceļa nodevas iekasēšanas vietai stāvvietu laukumos, kā arī šajā autoceļa nodevas iekasēšanas vietā un ar to saistītos stāvvietu laukumos. Autoceļa nodevas iekasēšanas vietas, uz kurām attiecas šī tiesību norma, tiek noteiktas ar [ministrijas] lēmumu”;
- 2) ņemot vērā iesniedzējtiesas iesniegtās atbilstošās valsts tiesību normas, it īpaši noteikumus par prioritāro jautājumu par atbilstību konstitūcijai, es uzskatu, ka LESD 267. pantam ir pretrunā tāds tiesiskais regulējums, kas izriet no 1958. gada 7. novembra Rikojuma Nr. 58-1067 par Pamatlikumu par Konstitucionālo padomi, kurš tika grozīts ar Francijas 2009. gada 10. decembra Pamatlikumu Nr. 2009/1523, 23.-2. panta otrās daļas un 23.-5. panta otrās daļas, tiktāl, ciktāl ar to tiesām ir noteikts pienākums prioritārā kārtībā lemt par tām uzdotā jautājuma par atbilstību konstitūcijai nodošanu *Conseil constitutionnel*, ciktāl šis jautājums attiecas uz valsts tiesību teksta neatbilstību Francijas Republikas Konstitūcijai, jo tas ir pretrunā Eiropas Savienības tiesību noteikumiem.